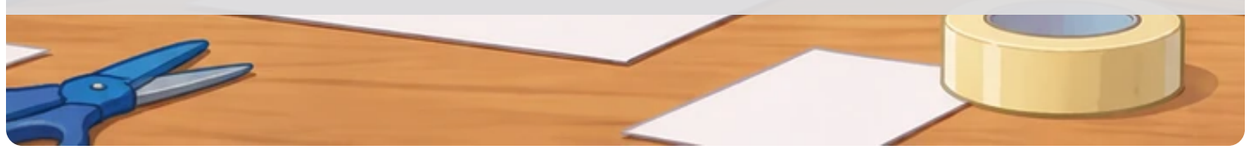

Берік қағаз көпір

Алмагул Сыздық

Жас зерттеуші Айдын үстел басында отырып, алдына қойылған екі кітап пен екі парақ А4 қағазына қызыға қарады. Бүгін ол қағаздың пішіні оның беріктігіне қалай әсер ететінін өз көзімен көруді шешті. Столдың үстінде сонымен қатар бірдей жылтыр тиындар мен ұзын сызғыш жатты.

Айдын екі қалың кітапты бір-бірінен дәл он бес сантиметр қашықтықта тік қойды. Олар болашақ кішкентай көпірдің мықты тіректеріне айналуы тиіс еді. Баланың жүзінде жаңа жаңалық ашатындай қуаныш пен асығушылық байқалды.

Бала бірінші қағаз парағын екі кітаптың үстіне жазық күйінде төсеп, қарапайым көпір жасады. Қағаздың жұқа әрі осал көрінгені сонша, ол үлкен жүк көтере алатынына ешкім сенбес еді. Айдын алғашқы болжамын жасап, тәжірибеге кірісті.

Айдын қағаз көпірдің ортасына тиындарды бір-бірден абайлап қоя бастады. Үшінші тиын қойылған сәтте-ақ жазық қағаз ортасына қарай күрт майысып, кітаптардың арасына сырғып түсті. Жазық қағаздың ауырлыққа төтеп бере алмайтыны бірден байқалды.

Бәрін мұқият бақылап отырған Айдын ойға шомып, қағазды қалай күшейтуге болатынын ойластырды. Оның ойына қағазды гармошка тәрізді бүктеу идеясы келді. Себебі бүктелген қырлар заттың беріктігін арттыратынын ол бұрын да байқаған еді.

Айдын екінші қағаз парағын алып, ені екі сантиметр болатын ұқыпты қатпарлармен гармошка тәрізді бүктей бастады. Қағаздың әрбір иілісі бірдей шығуы үшін ол сызғышты пайдаланды. Жұмыс барысы өте тартымды әрі шығармашылыққа толы болды.

Қолындағы аппақ гармошка сияқты иілген қағазды Айдын екі кітаптың үстіне орналастырды. Бұл жолы көпірдің пішіні әлдеқайда берік және айбатты болып көрінді. Қатпарлар бір тіректен екінші тірекке дейін нық созылып жатты.

Жаңа көпір дайын болған соң, Айдын қайтадан тиындарды бір-бірден орналастыра бастады. Бірінші, екінші, бесінші тиын қойылды, бірақ қағаз әлі майысқан жоқ. Баланың көздері қуаныштан жайнап кетті.

Тиындар саны онға, жиырмаға жеткенде де гармошка тәрізді көпір мызғымастан тұрды. Қағаздың қатпарлары ауырлықты барлық жерге бірдей бөліп, керемет беріктік көрсетті. Айдын өзінің алғашқы ғылыми болжамының дұрыс екеніне көзі жетті.

Тәжірибе сәтті аяқталып, Айдын үстел басында қуаныштан шаттанып отыр. Ол қарапайым қағаздың пішімін өзгерту арқылы үлкен салмақ көтеретін мықты көпір жасауға болатынын дәлелдеді. Бұл күн оның жаңа қызықты жаңалықтарға толы ғылыми сапарының бастамасы еді.